

ansvarsfordeling, f.eks. ved brug af kontraktstyring eller tilsvarende modeller med vægt på decentralt ledelsesansvar. Dette skal dels tydeliggøre kommunalbestyrelsens ansvar for at fastlægge og prioritere rammer, mål og serviceniveau, dels understøtte lederes rummet samt en ansvarlig og professionel ledelse på institutionsniveau. Ansvar for den leverede service er i sidste ende et politisk ansvar, og decentralisering er ikke ensbetydende med at slippe tøjlerne, men derimod at give det fornødne ledelsesrum til prioriteringer af opgavevaretagelsen.

I sammenhæng hermed er der for at give kommunerne større frihed i valget af styreform ved økonomiaftalen for 2008 mellem regeringen og KL tillige opnået enighed om at søge lov om kommunernes styrelse ændret, således at kommunalbestyrelserne kan vælge at placere ansvaret for den umiddelbare forvaltning i kommunalbestyrelsen (den såkaldte Skanderborg-model) uden at skulle søge dispensation herom hos velfærdsministeren.

Som det fremgår af regeringens kvalitetsstrategi (Bedre velfærd og større arbejdsglæde - regeringens strategi for høj kvalitet i den offentlige service), afsnit V, Stærkt lokalt selvstyre, ønsker regeringen en øget anvendelse af forskellige styringsformer, f. eks. resultatkontrakter og bestiller-udførermodeller, der kan fremme ansvar og nytænkning hos de udførende institutioner og leverandører, herunder synliggøre det politiske ledelsesansvar for serviceniveauet og den enkelte institutions leders ansvar for driften af institutionen. Regeringen har derfor forpligtet sig til at foreslå en ændring af den kommunale styrelseslov, så kommunalbestyrelsen fra 2008 får friere muligheder for at tilrettelægge styringen af sine institutioner, f.eks. så kommunalbestyrelsen kan indgå resultatkontrakter direkte med hver enkelt institution.

Lovforslagets § 1, nr. 2, udmønter den beskrevne del af økonomiaftalen for 2008 og regeringens kvalitetsstrategi og indebærer således lovfæstelse af en styreform, hvor der etableres et økonomiudvalg og et eller flere stående udvalg, men hvor disse ikke eller kun for så vidt angår visse af deres områder varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender.

Styreformen er ikke ny, idet den tidligere indenrigs- og sundhedsminister efter § 65 c, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse har meddelt dispensation til kommuner, der har ønsket denne styreform. Sådanne dispensation er for indeværende valgperiode meddelt til Bornholms Regionskommune og til Faaborg-Midtfyn og Skanderborg Kommuner.

Kommunerne vil efter lovforslaget ikke skulle søge dispensation til den nævnte styreform. Lovforslaget udvider hermed de muligheder, som kommunerne har, for umiddelbart at vælge en styreform, der passer til de udfordringer, som kommunen står over for, og de mål, som kommunalbestyrelsen ønsker at nå.

Ved aftalen om at søge en lovfæstelse af denne styreform er der lagt vægt på, at den af nogle kommuner ses som en god basis for at indføre en øget grad af mål- og rammestyring internt i kommunen, herunder ikke mindst i forholdet mellem kommunalbestyrelsen og de decentrale institutioner. De kommuner, der allerede har denne styreform, har således indført den i kombination med, at de for en stor del eller for hele kommunens opgaveområder har indført en aftale- eller kontraktstyringsmodel.

Den af forslaget omhandlede styreform kan således danne grundlaget for indførelse af en kontraktstyringsmodel i kommunen, men er naturligvis ingen forudsætning herfor. Også i kommuner med udvalgsstyre vil kontraktstyring være en mulighed. Omvendt er det heller ikke således, at den omhandlede styreform indebærer eller forudsætter, at der indføres en kontraktstyringsmodel i kommunen. Styreformen og lovforslaget omhandler alene den fordeling af kommunens opgaver mellem udvalgene og kommunalbestyrelsen, som skal fastlægges i kommunens styrelsesvedtægt.

Når kommunalbestyrelsen træffer beslutning efter den foreslåede bestemmelse om, at økonomiudvalget og de stående udvalg ikke varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender inden for visse af eller alle udvalgenes områder, henhører den umiddelbare forvaltning af de områder, som beslutningen omfatter, under kommunalbestyrelsen. Udvalgene vil herefter ikke være den kommunale myndighed, der som udgangspunkt afgør alle sædvanlige sager inden for udvalgets sagsområder. Denne myndighed vil derimod være kommunalbestyrelsen.

Opgaverne vil herefter være omfattet af den frie ret til delegation, der som udgangspunkt gælder inden for kommunestyret. Kommunalebestyrelsen vil således – med mindre noget andet følger af lovgivningen eller af en sags beskaffenhed – kunne overlade opgaverne til bl.a. forvaltningen. Sådanne beslutninger om delegation vil kommunalbestyrelsen til enhver tid kunne tilbagekalde og beslutningen vil derfor ikke kunne fastsættes i kommunens styrelsesvedtægt.

Lovforslaget giver ikke mulighed for, at de opgaver vedrørende kommunens økonomiske og administrative forhold samt kommunens budget og regnskab, der ved § 18, stk. 2-4, § 37 og § 45, stk. 1 og 2, i lov om